

29.8.2025

KaivNro K7094

Tukes 5709/10.03.06/2024

KUULUTUS

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) on kaivoslain (621/2011) perusteella 29.8.2025 antanut seuraavan päätöksen kaivosluvassa annettavien yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisten määräysten tarkistamisesta:

Kaivosoikeuden haltija: Dragon Mining Oy
Kaivospiiri ja KaivNro: Kaapelinkulma K7094
Alueen sijainti: Valkeakoski

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019). Päätöksen liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä. Päätösasiakirjat ovat nähtävillä Tukesin verkkosivuilla (<https://tukes.fi/paatokset-ja-kuulutukset/yleiset-ja-yksityiset-edut-kaivostoiminta>). Lupapäätöksen julkisesta kuulutuksesta tiedotetaan Valkeakosken kaupungin yleisessä tietoverkossa.

Lisätietoja: kaivosasiat@tukes.fi tai Maria Kivi, puh. 029 5052 132

Kuulutettu 29.8.2025

Pidetään nähtävänä 6.10.2025 saakka. Valitusaika päättyy samana päivänä.

Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä päätöksen julkaisemisajankohdasta.

29.8.2025

KaivNro K7094

Tukes 5709/10.03.06/2024

**PÄÄTÖS KAIVOSLUVASSA ANNETTAVIEN YLEISTEN JA YKSITYISTEN ETUJEN
TURVAAMISEKSI TARPEELLISTEN MÄÄRÄYSTEN TARKISTAMISESTA**

Kaivospiirin haltija

Dragon Mining Oy
y-tunnus: 1509120-8
Sastamala
Suomi

Yhteystiedot:

Dragon Mining Oy
Kummunkuja 38
38200 Sastamala
puh. +358 40 3007 800

Lisätietoja antaa:

Olli Pajula, puh. + 358 40 3007 820

Kaivospiiri

Kaapelinkulma (KaivNro K7094)

Sijainti

Valkeakoski (kaivospiirin kartta on esitetty liitteessä 1)

PÄÄTÖS

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) antaa Dragon Mining Oy:lle päätöksen kaivosluvassa annettavien yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisten määräysten tarkistamisesta koskien Kaapelinkulma-kaivospiiriä (KaivNro K7094).

Perustelut: Kaivoslaki 52 §, 125 § ja 181 §

Peruste määräysten tarkistamiselle

Tukesin antama päätös 3.11.2021, lupamääräys 2:

Lupamääräykset tarkistetaan ennen keskeytyneen kaivostoiminnan aloittamista, kuitenkin viimeistään 1.6.2024. Tarkistusajankohtaa voidaan aikaistaa, jos kaivospiirin toiminnassa tapahtuu tai havaitaan (Tukesin kaivostarkastuksissa) oleellisia muutoksia.

Kaivosluvassa annettaviin yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisiin määräyksiin liittyvä kaivoslainsäädäntö on selvitetty Kaapelinkulma-kaivospiiriä koskevassa kuulutusasiakirjassa 9.9.2024.

Kaivostoimintaan sovellettavat säännökset

Kaivostoiminnan harjoittajan on toiminnassaan huomioitava, mitä kaivoslain 181 §:n nojalla säädetään.

Kaivosoikeuden nojalla tapahtuvaan toimintaan sovelletaan, mitä kaivoslain 6, 17, 18, 97, 101 ja 108-111 §:ssä, 11 ja 13-15 luvussa sekä 171 ja 172 §:ssä säädetään.

Kaapelinkulman kaivospiirin nykytilanne

Kaivospiirin alueella louhinta on päättynyt. Alueella suoritetaan ylläpitotoimintoja ja tullaan aloittamaan sivukivien murskaustoiminta. Kaivosviranomaisen on 13.5.2025 suorittanut Kaapelinkulman kaivospiirillä katselmuksen, jonka mukaan alueen todettiin olevan yleisen turvallisuuden edellyttämässä kunnossa.

Tukesin uudet lupamääräykset ja perustelut

Tämän päätöksen lupamääräyksillä korvataan 3.11.2021 annetut lupamääräykset yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi.

Lupamääräys 1

Kaivosluvan haltijan on asetettava Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle 63 295 euron suuruinen vakuus omavelkaisena pankkitakauksena kaivoslain mukaisia kaivostoiminnan lopetus- ja jälkitoimenpiteitä varten.

Määrätty kaivosvakuus on asetettava Tukesille kolmen (3) kuukauden kuluessa päätöksen antamisesta.

Perustelut:

Kaivosvakuudella katetaan seuraavat kaivostoiminnan lopetus- ja jälkitoimenpiteet:

Louhittujen kaivosmineraalien sekä kaivoksen laitteistojen, laitteiden, rakennusten ja rakennelmien poistaminen

- Maanpäällisen sähköistyksen poisto kaivospiirin alueelta 4 518 €
- Toimistorakennuksen ja siihen liittyvien järjestelmien poistaminen ja rakennuspohjan siistiminen 3 765 €
- Maaputkien poisto (pinnasta kairatut kairareiät) 3 012 €
- Selkeytysaltaiden kaivojen, putkien ja sulkuventtiilien poisto 3 765 €
- Huoltoalueen asfalttikerroksen sekä kaivojen poistaminen 2 510 €

Alueen kunnostaminen; kaivosalueen ja kaivoksen apualueen saattaminen yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon

- Avolouhoksen aitauksen korjaus ja paikallinen uusiminen (noin 200 metriä) 12 550 €
- Malmin varastoalueen, murskeen välivarastoalueen sekä huoltoalueen maisemointi 12 550 €
- Varoituskyltit 1 255 €
- Ympäristön tarkkailu (30 vuotta, yht. 35 tarkastuskäyntiä) 8 785 €
- Kunnossapito (30 vuotta, 1 päivän korjaustyöt 5 vuoden välein) 3 765 €

Edustavien kairasydänten valitseminen ja toimittaminen GTK:n kairasydänarkistoon Lopelle:

- Kairasydänten valinta 1 255 €
- Kairasydänten etsiminen ja poisto Vammalan kairasydänvarastosta 1 255 €
- Kairasydänten rahtikulut Vammalasta Lopelle 2 510 €

Kaivoslain 100 §:n 2 momentin mukainen yhden vuoden louhintakorvauksen vuotuista suuruutta vastaava summa (ei sovelleta arvonnisäveroa)

- Hehtaariperusteiset maanomistajakorvaukset (1 vuosi) 1 800 €

Alueen tiestö säilytetään mahdollista jatkokäyttöä sekä jälkihoitoa ja tarkkailua varten. Kaivosalueelle pääsy ajoneuvolla on estetty puomillisella portilla, ja lisäksi sivukiven läjitysalueen rampille on asennettu lohkareita.

Poikkeavien tilanteiden turvallisuustoimenpiteitä, kuten vartiointia, energiansaannin turvaamista tai kemikaalien ja räjähteiden poistamista varten (yhden vuoden ajalle) ei ole tarpeen asettaa vakuutta, koska kaivoksella ei suoriteta enää kaivostoimintaa, alueella ei säilytetä

kemikaaleja tai räjähteitä eikä kaivosalueella ole energiansaannista riippuvaisia yleiseen turvallisuuteen vaikuttavia toimintoja.

Yksityiskohtaisempi vakuuslaskelma (päivitetty 14.1.2025) on esitetty päätöksen liitteessä 2. Kaapelinkulman kuulutusasiakirjalla 9.9.2024 esitettyyn verrattuna vakuuslaskelmaan on lisätty edustavien kairasydänten valitseminen ja toimittaminen kairasydänarkistoon. Laskelmaan on myös korjattu ALV-%.

Tukes edellyttää, että kaivoksen lopettamiseen liittyviä toimenpiteitä tehdään sitä mukaa kuin se on mahdollista.

Kaivoslaki 108 §, 109 §, 110 § ja 181 §

Lupamääräys 2

Lupamääräykset tarkistetaan 1.6.2030. Tarkistusajankohtaa voidaan aikaistaa, jos kaivospiirin toiminnassa tapahtuu tai havaitaan (Tukesin kaivostarkastuksissa) oleellisia muutoksia.

Kaivosyhtiön tulee toimittaa ajan tasalla oleva selvitys kaivoksen lopetus- ja jälkitoimenpiteistä, jotta Tukes voi arvioida ja tarkistaa vakuuden sisällön kattavuuden ja suuruuden riittävyyden. Selvitys tulee toimittaa 1.3.2030 mennessä.

Perustelut: Kaivoslaki 62 §

Lupamääräys 3

Mikäli kaivoksella suoritetaan kaivoksen ennallistamis- ja maisemointitoita, on niistä tiedotettava hyvissä ajoin Pirkanmaan ELY-keskukselle sen varmistamiseksi, ettei toimenpiteistä aiheudu sellaisia vaikutuksia, jotka olisivat kiellettyjä ympäristönsuojelulain (527/2014) nojalla.

Perustelut:

Kaivoslain 3 §:stä johtuu, että kaivosviranomaisen on kaivoslupaa myöntäessään varmistauduttava, ettei toiminta ole ympäristönsuojelulain (527/2014) säännöksen vastaista.

Lupamääräys 4

Mikäli kaivoksella aloitetaan sivukiven läjittäminen avolouhokseen, tulee vedet johtaa pois avolouhoksesta käyttämällä olemassa olevia vesienkäsittelyrakenteita.

Perustelut:

Kaivoslain 3 §:stä johtuu, että kaivosviranomaisen on kaivoslupaa myöntäessään varmistauduttava, ettei toiminta ole ympäristönsuojelulain (527/2014) ja vesilain (587/2011) säännöksiin vastaista.

Asian käsittelyAsiasta tiedottaminen, lausuntopyynnöt ja asianosaisten kuuleminen

Tukes on antanut asian tiedoksi julkisella kuulutuksella Tukesin verkkosivuilla osoitteessa <https://tukes.fi/paatokset-ja-kuulutukset/yleiset-ja-yksityiset-edut-kaivostoiminta>. Asia on kuulutettu 9.9.2024 ja asiakirjat ovat olleet nähtävillä 16.10.2024 saakka. Tieto kuulutuksesta on julkaistu myös Valkeakosken kaupungin yleisessä tietoverkossa.

Asiasta on lähetetty lausuntopyynnöt 9.9.2024 Valkeakosken kaupungille, Pirkanmaan ELY-keskukselle ja Pirkanmaan liitolle. Kaivosyhtiö on esittänyt selvityksessään asianosaisiksi kaivospiirin maanomistajat ja rajanaapurit. Tukes on 9.9.2024 antanut asiasta erikseen tiedon kaivosyhtiön esittämille asianosaisille.

Lausunnot sekä muistutukset ja mielipiteet on tullut toimittaa viimeistään 16.10.2024.

Kuulutuksen julkaisemisesta on tiedotettu myös Valkeakosken Sanomat -lehdessä.

Annetut lausunnot, muistutukset ja mielipiteet sekä kaivosyhtiön selitysLAUSUNNOT

Kuulutuksen johdosta lausunnon ovat antaneet Pirkanmaan ELY-keskus ja Pirkanmaan liitto. Lausunnot on esitetty kokonaisuudessaan liitteessä 3.

Pirkanmaan ELY-keskuksen lausunnossa on todettu seuraavaa:

Kaapelinkulman kaivoksessa louhitun kultamalmin tuotanto on päättynyt huhtikuussa 2021, jonka jälkeen kaivospiirin alueella on jatkettu malminetsintään liittyviä töitä ja tehty sivukiven hyötykäyttöön liittyviä tutkimuksia. Dragon Mining Oy on jättänyt 28.1.2021 Pirkanmaan ELY-keskukselle Kaapelinkulman kaivoksen ympäristöluvan (LSSAVI 175/2015/1) lupamääräyksen nro 27 edellyttämän sulkemissuunnitelman, josta ELY-keskus on lausunut 4.3.2021 ja 6.8.2021.

ELY-keskus katsoo, että kuulutusasiakirjan liitteenä 3 esitetty Dragon Mining Oy:n laatima selvitys yleisten ja yksityisten etujen turvaamisesta ja

kaivoslain 52.3 §:ään sisältyviin kohtiin 8a–8e kaivosluvassa annettavista tarpeellisista määräyksistä on riittävä. Selvityksessä esitetyt toimenpiteet vastaavat aikaisemmin laadittua kaivoksen sulkemissuunnitelmaa ja ovat riittäviä, kun otetaan huomioon, että kaivostoiminta on lopetettu ja alueella tehdään enää kaivoksen sulkemiseen liittyviä töitä.

Tunnistettuja ympäristölle riskejä aiheuttavia toimintoja Kaapelinkulman kaivoksella ovat muuttunut maankäyttö, sivukiven läjitys, vesien johtaminen ja työkoneiden käyttö. Kaivoksen sulkemiseen liittyvissä ennallistamis- ja maisemointitöissä on otettava huomioon läheiset herkätkohteet ja toiminnot on tehtävä niin, että niistä aiheutuu mahdollisimman vähän melu- ja pölyvaikutuksia ympäristölle ja lähiasutukselle. Mikäli avolouhoksesta joudutaan pumppaamaan vettä pois sivukiven läjityksen vuoksi, tulee vesien johtaminen tehdä hallitusti käyttäen olemassa olevia vesienkäsittelyrakenteita.

Pirkanmaan liitto on todennut lausunnossaan seuraavaa:

Pirkanmaan maakuntakaavassa 2040 Kaapelinkulman aluetta koskee kaivosalueen kaavamerkintä, joka mahdollistaa kaivostoiminnan ja siihen liittyvät jälkihoito- ja maisemointitoimet kaivosluvassa ja ympäristöluvassa määrättyjen ehtojen puitteissa. Maakuntakaava asettaa kaivostoiminnalle vaatimuksia erityisesti luonnonarvojen ja ulkoilun huomioon ottamisesta. Kaivosalueen läheisyyteen maakuntakaavassa merkittyä ulkoilureittiä ei ole vielä toteutettu.

Lausuttavaan asiaan sisältyy lupamääräysten tarkistamisen lisäksi kaivoslain mukaisen vakuuden asettaminen kaivostoiminnan lopetus- ja jälkihoitotoimenpiteitä varten. Pirkanmaan liitto pitää hyvänä lupamääräysten ja vakuuden päivittämistä ja pyytää kiinnittämään huomiota turvallisen maankäytön varmistamiseen sekä ympäristöhaittojen välttämiseen. Vakuudella tulisi varautua myös seurannan yhteydessä mahdollisesti ilmeneviin korjaustarpeisiin. Pirkanmaan liitto ei näe estettä avolouhoksesta muodostettavalle louhosjärvelle, kun jälkihoito- ja maisemointitoimin varmistetaan, ettei alueelle jää pysyvästi merkittävää estevaikutusta ja vaaraa aiheuttavaa louhoskuoppaa ja maamassoja. Avolouhoksen jälkihoidosta on hyvä saada Valkeakosken kaupungin kaavoituksen näkemys.

Pirkanmaan liitto suosittelee edistämään alueella luonnon monimuotoisuutta parantavia toimia erityisesti Natura-alueen sekä kirjopapurikko-perhosen elinpiirin läheisyydessä. Pirkanmaan liitto toivoo, että alueella ryhdytään kaivostoiminnasta syntyneen sivukiven hyödyntämiseen, vaikka kaivoslaki ei tähän velvoita. Sivukiviainesten hyödyntäminen on ympäristön kannalta kestävä, sillä se vähentää uusien louhosten avaamisen tarvetta ja vähentää pysyviä ja aitaamattomia

sivukivikasoista johtuvaa turvallisuusriskiä. Pirkanmaan liitto katsoo, että maisemointi- ja jälkihoitotoimia kannattaa vaiheistaa ja yhteensovittaa alueella mahdollisesti käynnistyvän sivukiven hyötykäytön kanssa.

MUISTUTUKSET JA MIELIPITEET

Kuulutuksen johdosta ei jätetty muistutuksia eikä mielipiteitä.

HAKIJAN SELITYS

Tukes on pyytänyt kaivosyhtiöltä kaivoslain 42 §:n mukaisen selityksen annettujen lausuntojen johdosta. Selitys on esitetty kokonaisuudessaan liitteessä 3.

Kaivosyhtiön selityksessä on vastattu lausuntoihin seuraavasti:

Ensisijaisesti Dragon Mining Oy on suunnittelemassa sivukiven hyötykäyttöä yhdessä pirkanmaalaisen yrityksen kanssa. Mikäli yhteystyö toteutuu, sivukiven murskaukselle tullaan hakemaan ympäristölupaa ja hyötykäytön arvioitu kesto lupaprosessi mukaan lukien olisi noin 5–7 vuotta. Sivukivestä pyritään hyötykäyttämään mahdollisimman suuri osa ja hyötykäyttöön soveltumaton sivukivi maisemoidaan sivukivialueelle tai loppusijoitetaan avolouhokseen. Tämän jälkeen alue maisemoidaan virkistys- ja metsätalouskäyttöön soveltuvaksi.

Mikäli sivukiven hyötykäyttö ei toteudu, maisemoidaan alueella olevat sivukivet Pirkanmaan ELY-keskuksen hyväksymän sulkemissuunnitelman mukaisesti.

Kummassakin edellä mainitussa vaihtoehdossa alueelle jää aidattu louhosjärvi.

Tällä hetkellä toiminnanharjoittajalla ei ole vireillä tai suunnitteilla uusia malminetsintään liittyviä tutkimuksia. Mahdollisuus tutkimustoiminnan jatkamiseen tulevaisuudessa ei kuitenkaan ole poissuljettua.

Tukesin vastaus lausunnoissa esitettyyn

Päätöksessä on kaivoslain 56 §:n mukaisesti vastattava lausunnoissa, muistutuksissa ja mielipiteissä esitettyihin yksilöityihin vaatimuksiin.

Yleisesti Kaapelinkulman kaivostoimintaa ja jatkosuunnitelmia koskien Tukes vastaa seuraavasti:

Varsinainen kaivostoiminta Kaapelinkulman kaivospiirillä on päättynyt vuonna 2021. Kaivosyhtiöltä saatujen viimeisimpien tietojen (selitys 25.4.2025 ja sähköpostitse 22.8.2025 saatu vahvistus) mukaan kaivospiirin

alueella aloitetaan sivukivien hyötykäyttö ja sivukivien murskaustoimintaa varten haetaan ympäristölupa. Ympäristölupaprosessissa selvitetään toiminnasta aiheutuvat haitat (kuten melu- ja pölyhaitat) ympäristölle ja lähiasutukselle. Jos sivukivien hyötykäyttöä ei aloiteta, aloitetaan alueen ennallistamis- ja maisemointitoimenpiteet ympäristöluvassa tarkoitetun sulkemissuunnitelman mukaisesti. Tukes pyytää myös kaivospiirin lakkauttamisvaiheessa avolouhoksen jälkihoidosta lausunnot Valkeakosken kaupungilta, Pirkanmaan ELY-keskukselta ja Pirkanmaan liitolta.

Pirkanmaan ELY-keskuksen lausunnossa mainitut seikat on otettu huomioon erityisesti lupamääräyksillä 3 ja 4.

Pirkanmaan liiton lausuntoon todetaan, että lupamääräyksessä 1 otetaan huomioon alueen turvalliseksi saattaminen, kaivoksen vaiheittainen sulkeminen ja varautuminen seurannan yhteydessä ilmeneviin korjaustarpeisiin. Lisäksi todetaan, että alueella ei Tukesin tiedossa ole sellaisia uusia varsinaiseen kaivostoimintaan liittyviä toimintoja, joilla olisi ympäristövaikutuksia tai jotka ulottuisivat kirjopapurikon esiintymisalueelle tai Natura-alueen läheisyyteen. Sivukivien hyötykäytöstä aiheutuvat ympäristövaikutukset otetaan huomioon erikseen annettavassa ympäristöluvassa eikä Tukes ole siinä lupaprosessissa toimivaltainen viranomais.

Valkeakosken kaupunki ei ole antanut asiasta lausuntoa, vaikka Tukes on pyytänyt kaupungilta toisen lausunnon saatuaan Pirkanmaan liiton lausunnon.

Lupapäätöksestä tiedottaminen

Lupapäätös annetaan tiedoksi julkisella kuulutuksella Tukesin verkkosivuilla. Kaivoslaki 57 §

Lupapäätös toimitetaan päätöksenantopäivänä Dragon Mining Oy:lle, Valkeakosken kaupungille, Pirkanmaan ELY-keskukselle ja Pirkanmaan liitolle. Jäljennös lupapäätöksestä toimitetaan Säteilyturvakeskukselle ja Maanmittauslaitokselle.

Tieto päätöksen antamisesta lähetetään kirjeitse tai sähköisesti 40 §:n 1 momentissa tarkoitetuille asianosaisille.

Lupapäätöksen julkisesta kuulutuksesta tiedotetaan Valkeakosken kaupungin yleisessä tietoverkossa. Kuulutuksen julkaisemisesta ilmoitetaan myös Valkeakosken Sanomat -lehdessä.
Kaivoslaki 58 §

Päätösmaksu

Tästä päätöksestä perittävä maksu on Turvallisuus- ja kemikaaliviraston maksullisista suoritteista annetun asetuksen (1283/2021) mukaisesti 2 900 €. Lasku toimitetaan erikseen.

Muutoksenhaku

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019). Tukesin päätöksestä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta. Kaivoslaki 162 §

Liitteessä 4 olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä.

Sovelletut säännökset

Kaivoslaki (621/2011)

Valtioneuvoston asetus kaivostoiminnasta (391/2012)

Ympäristönsuojelulaki (527/2014)

Vesilaki (587/2011)

Työ- ja elinkeinoministeriön asetus Turvallisuus- ja kemikaaliviraston maksullisista suoritteista vuosina 2022–2024 (1283/2021)

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019)

Lisätietoja

kaivosasiat@tukes.fi tai Maria Kivi puh. 029 5052 132

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu. Asian on esitellyt ylitarkastaja Maria Kivi ja ratkaissut johtava asiantuntija Ossi Leinonen.

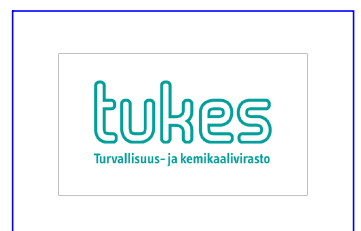
Liitteet

1. Kaivospiirin kartta
2. Vakuuslaskelma 14.1.2025
3. Annetut lausunnot ja kaivosyhtiön selitys
4. Valitusosoitus

Mittakaava 1:100 000

Dragon Mining Oy
Kaapelinkulma
KaiNro K7094

Liite 1

Kaapelinkulman kaivos

Vakuusarvio - Kaivoslain mukainen vakuus kaivostoiminnan lopettamista ja eräitä poikkeavia tilanteita varten
14.1.2025

Toimittaja: **FORCIT CONSULTING OY**

Asiakas: **DRAGON MINING OY**

TOIMENPIDE/TYÖVAIHE	YKS.	MÄÄRÄ	€/YKS.	YHT. (alv 0 %)	YHT. (alv 25.5 %)
Louhittujen kaivosmineraalien sekä kaivoksen laitteistojen, laitteiden, rakennusten ja rakennelmien poistaminen					
Maanpäällisen sähköistyksen poisto kaivospiirien alueelta	h	24	150.00 €	3 600.00 €	4 518.00 €
Toimistorakennuksen ja siihen liittyvien järjestelmien poistaminen, rakennuspohjan siistiminen	erä	1	3 000.00 €	3 000.00 €	3 765.00 €
Maaputkien poisto (pinnasta kairatut kairareiät)	h	24	100.00 €	2 400.00 €	3 012.00 €
Selkeytysaitaiden kaivojen, putkien ja sulkuventtiilien poisto	erä	1	3 000.00 €	3 000.00 €	3 765.00 €
Huoltoalueen asfalttikerroksen sekä kaivojen poistaminen	erä	1	2 000.00 €	2 000.00 €	2 510.00 €
Alueen kunnostaminen; kaivosalueen ja kaivoksen apualueen saattaminen yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon					
Avolouhoksen aitauksen korjaus ja paikallinen uusiminen	erä	1	10 000.00 €	10 000.00 €	12 550.00 €
Malmin varastoalueen, murskeen välivarastoalueen sekä huoltoalueen maisemointi	erä	1	10 000.00 €	10 000.00 €	12 550.00 €
Varoituskyltit	erä	1	1 000.00 €	1 000.00 €	1 255.00 €
Ympäristön tarkkailu (30 vuotta, yht. 35 tarkastuskäyntiä)	erä	35	200.00 €	7 000.00 €	8 785.00 €
Kunnossapito (30 vuotta, 1 pv korjaustyöt 5 vuoden välein)	erä	6	500.00 €	3 000.00 €	3 765.00 €
Edustavien kairasydänten valitseminen ja toimittaminen GTK:n kairasydänarkistoon Lopelle					
Kairasydänten valinta	erä	1	1 000.00 €	1 000.00 €	1 255.00 €
Kairasydänten etsiminen ja poisto Vammalan kairasydänvarastosta	erä	1	1 000.00 €	1 000.00 €	1 255.00 €
Kairasydänten rahtikulut Vammalasta Lopelle	kpl	10	200.00 €	2 000.00 €	2 510.00 €
Kaivoslain 100 §:n 2 momentin mukainen yhden vuoden louhintakorvauksen vuotuista suuruutta vastaava summa					ei sov. ALVia
Ha-perusteiset maanomistajakorvaukset (1 vuosi)	erä	1	1 800.00 €	1 800.00 €	1 800.00 €
			Yhteensä	50 800.00 €	63 295.00 €

Annetut lausunnot ja kaivosyhtiön selitys

- Pirkanmaan ELY-keskus
- Pirkanmaan liitto
- Kaivosyhtiön selitys

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes
PL 66
00521 HELSINKI

Viite lausuntopyyntöönne 9.9.2024

Lausunto, Kaapelinkulma-kaivospiirin lupamääräysten tarkistaminen, Dragon Mining Oy, Valkeakoski

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) pyytää Pirkanmaan ELY-keskukselta kaivoslain (621/2011) 37 §:n nojalla lausuntoa kuulutusasiakirjasta koskien Dragon Mining Oy:n Kaapelinkulma-kaivospiirin (KaivNro K7094) yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi annettavien tarpeellisten määräysten tarkistamista.

Lupamääräysten tarkistamisasia on laitettu vireille 12.4.2024 kaivosyhtiön ja Tukesin välisessä neuvottelussa, jolloin Tukes on pyytänyt kaivosyhtiöltä selvitykset asian käsittelemiseksi. Kaivosyhtiö on 30.5.2024 toimittanut Tukesille vaaditut selvitykset. Kaivosyhtiön selvityksiä on täydennetty 6.9.2024 ehdotuksella kaivosvakuuden lajiksi.

Pirkanmaan ELY-keskuksen lausunto:

Kaapelinkulman kaivoksessa louhitun kultamalmin tuotanto on päättynyt huhtikuussa 2021, jonka jälkeen kaivospiirin alueella on jatkettu malminetsintään liittyviä töitä ja tehty sivukiven hyötykäyttöön liittyviä tutkimuksia. Dragon Mining Oy on jättänyt 28.1.2021 Pirkanmaan ELY-keskukselle Kaapelinkulman kaivoksen ympäristöluvan (LSSAVI 175/2015/1) lupamääräyksen nro 27 edellyttämän sulkemissuunnitelman, josta ELY-keskus on lausunut 4.3.2021 ja 6.8.2021.

ELY-keskus katsoo, että kuulutusasiakirjan liitteenä 3 esitetty Dragon Mining Oy:n laatima selvitys yleisten ja yksityisten etujen turvaamisesta ja kaivoslain 52.3 §:ään sisältyviin kohtiin 8a–8e kaivosluvassa annettavista tarpeellisista määräyksistä on riittävä. Selvityksessä esitetyt toimenpiteet vastaavat aikaisemmin laadittua kaivoksen sulkemissuunnitelmaa ja ovat riittäviä, kun otetaan huomioon, että kaivostoiminta on lopetettu ja alueella tehdään enää kaivoksen sulkemiseen liittyviä töitä.

Tunnistettuja ympäristölle riskejä aiheuttavia toimintoja Kaapelinkulman kaivoksella ovat muuttunut maankäyttö, sivukiven läjitys, vesien johtaminen ja työkonien käyttö. Kaivoksen sulkemiseen liittyvissä

ennallistamis- ja maisemointitöissä on otettava huomioon läheiset herkätkohteet ja toiminnot on tehtävä niin, että niistä aiheutuu mahdollisimman vähän melu- ja pölyvaikutuksia ympäristölle ja lähiasutukselle. Mikäli avolouhoksesta joudutaan pumppaamaan vettä pois sivukiven läjityksen vuoksi, tulee vesien johtaminen tehdä hallitusti käyttäen olemassa olevia vesienkäsittelyrakenteita.

Asia on käsitelty Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö- ja luonnonvarat vastualueen ympäristönsuojeluyksikössä.

Hyväksyntä

Tämän lausunnon on esitellyt ylitarkastaja Tuuli Hankaankorpi ja ratkaissut ympäristönsuojeluyksikön päällikkö Tuija Sievi-Korte. Asiakirja on hyväksytty sähköisesti ja merkintä hyväksynnästä on asiakirjan lopussa.

Tämä asiakirja PIRELY/6763/2015 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument PIRELY/6763/2015 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Hankaankorpi Tuuli 23.10.2024 07:57

Ratkaisija Sievi-Korte Tuija 23.10.2024 07:58

54/2024

Lausunto kaivoslain mukaisesta lupamääräysten tarkistamisasiasta, Kaapelinkulman kaivospiiri

Päätös

Pirkanmaan maakuntakaavassa 2040 Kaapelinkulman aluetta koskee kaivosalueen kaavamerkintä, joka mahdollistaa kaivostoiminnan ja siihen liittyvät jälkihoito- ja maisemointitoimet kaivosluvassa ja ympäristöluvassa määrättyjen ehtojen puitteissa. Maakuntakaava asettaa kaivostoiminnalle vaatimuksia erityisesti luonnonarvojen ja ulkoilun huomioon ottamisesta. Kaivosalueen läheisyyteen maakuntakaavassa merkittyä ulkoilureittiä ei ole vielä toteutettu.

Lausuttavaan asiaan sisältyy lupamääräysten tarkistamisen lisäksi kaivoslain mukaisen vakuuden asettaminen kaivostoiminnan lopetus- ja jälkihoitotoimenpiteitä varten. Pirkanmaan liitto pitää hyvänä lupamääräysten ja vakuuden päivittämistä ja pyytää kiinnittämään huomiota turvallisen maankäytön varmistamiseen sekä ympäristöhaittojen välttämiseen. Vakuudella tulisi varautua myös seurannan yhteydessä mahdollisesti ilmeneviin korjaustarpeisiin. Pirkanmaan liitto ei näe estettä avolouhoksesta muodostettavalle louhosjärvelle, kun jälkihoito- ja maisemointitoimin varmistetaan, ettei alueelle jää pysyvästi merkittävää estevaikutusta ja vaaraa aiheuttavaa louhoskuoppaa ja maamassoja. Avolouhoksen jälkihoidosta on hyvä saada Valkeakosken kaupungin kaavoituksen näkemys.

Pirkanmaan liitto suosittelee edistämään alueella luonnon monimuotoisuutta parantavia toimia erityisesti Natura-alueen sekä kirjopapurikko-perhosen elinpiirin läheisyydessä. Pirkanmaan liitto toivoo, että alueella ryhdytään kaivostoiminnasta syntyneen sivukiven hyödyntämiseen, vaikka kaivoslaki ei tähän velvoita. Sivukivien hyödyntäminen on ympäristön kannalta kestävä, sillä se vähentää uusien louhosten avaamisen tarvetta ja vähentää pysyvistä ja aitaamattomista sivukivikasoista johtuvaa turvallisuusriskiä. Pirkanmaan liitto katsoo, että maisemointi- ja jälkihoitotoimia kannattaa vaiheistaa ja yhteensovittaa alueella mahdollisesti käynnistyvän sivukiven hyötykäytön kanssa.

Pirkanmaan liitto pyytää tiedon asiaa koskevasta päätöksestä osoitteeseen: pirkanmaan.liitto@pirkanmaa.fi.

Suunnittelujohtaja

16.10.2024

Sivu 2 (4)

Päätöksen peruste

Pirkanmaan liiton hallintosääntö pykälä 150.

Selostus

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) pyytää Pirkanmaan liitolta lausuntoa Kaapelinkulman kaivospiirin (KaivNro K7094) lupamääräysten tarkistamisesta 16.10.2024 mennessä. Kyseessä on yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi annettujen määräysten tarkistaminen. Kuulemisen perusteena ovat kaivoslakiin kirjatut (621/2011, 505/2023 52 §, 108 § ja 109 §) lupamääräyksiä sekä kaivosvakuutta koskevat velvoitteet. Kaivospiirin nykyiset lupamääräykset ovat vuodelta 2021. Lupamääräysten tarkistaminen on saatettu vireille 12.4.2024, minkä jälkeen kaivosyhtiö on toimittanut Tukesille vaaditut selvitykset.

Kaivosalue sijaitsee noin kuuden kilometrin päässä Valkeakosken keskustasta. Kaivosalueella on avolouhos (1,4 hehtaaria), sivukiven varastointialue (3,5 ha), selkeytysaltaat sekä varasto-, huolto- ja toimistoalueita. Lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat noin 300 metrin etäisyydellä kaivospiirin rajalta. Alueen lähiympäristö on metsätalousmaata, josta suuri osa on ojitettua suoaluetta. Alueella ei ole maisemallisesti tai kulttuurihistoriallisesti arvokkaita kohteita. Kaivosalueen avolouhos sijaitsee lähimmillään noin 250 metrin etäisyydellä Pitkäkorpi-nimisestä Natura-alueesta, joka on myös vanhojen metsien suojeluohjelma-alueita. Kaivosalueen pintavedet päätyvät ojen kautta Vallonjärveen, joka laskee Vanajaveteen. Alueen kaivostoiminnalle on ympäristölupa (175/2015/1), jossa on määriteltä vakuus sivukivialueen jätehuollon varmistamiseksi. Ympäristöluvan mukaista vakuutta voidaan tarkistaa kaivoslupan määräysten tarkistamisen yhteydessä.

Kaivosyhtiö on antanut selvityksen yleisten ja yksityisten etujen turvaamisesta Kaapelinkulman kaivospiirissä. Kultamalmia on louhittu alueella vuosina 2019–2021 ympäristöluvan mukaisesti. Kaivosyhtiön selvityksen mukaan kaivostoiminta alueella ei tule jatkumaan. Vuoden 2021 jälkeen kaivospiirin alueella on tehty malminetsintään liittyviä töitä ja sivukiven hyötykäyttöön liittyviä tutkimuksia. Jos sivukiven hyötykäyttö aloitetaan, se kestää arviolta 3–4 vuotta. Muutoin kaivosalueella aloitetaan vuoden 2025 aikana ennallistamis- ja maisemointityöt, joilla alue pyritään saattamaan metsätalous- ja virkistyskäyttöön. Kaivosyhtiön mukaan sivukiven hyötykäyttö ei vaadi suurempia muutostöitä tai metsähakkuita. Sivukiven hyötykäytöstä aiheutuvat vaikutukset on tarkoitus arvioida tarkemmin, mikäli toimintaan päädytään.

Kaivosyhtiön selvityksessä kuvataan, miten malmin louhinnasta aiheutuneita haitallisia vaikutuksia vältetään tai rajoitetaan sekä miten ihmisten terveys ja yleinen turvallisuus alueella varmistetaan. Kaivosalueella on 130–140 metriä leveä ja 55–60 metriä syvä avolouhos, jota ympäröi noin 4–5 metriä korkea meluvalli. Avolouhos on aidattu 2 metriä korkealla riistaverkkoaidalla, jossa on putoamisvaarasta kertovia kylttejä. Kaivostoimin-

nan jälkeen avolouhoksen annetaan täyttyä vedellä. Louhinnassa syntyneet sivukivet on varastoitu avolouhoksen viereiselle alueelle, jonka reunoilla on sortumisvaarasta varoittavia kylttejä. Sivukivialueelle johtava ramppi on tukittu isoilla lohkareilla. Varastoitu sivukivikasa on tarkoitus leikata vähintään 1:3 kaltevuuteen ja maisemoida. Sivukivimateriaali on tarkoitus loppusijoittaa avolouhokseen, mikäli materiaalia ei saada hyötykäyttöön. Vanhat tutkimuskaivannot peitetään ja maisemoidaan. Kaivostoiminnan aikana alueelta tulleet vedet johdettiin selkeytysaltaille, joita on tarkoitus käyttää jälkihoitovaiheessa. Käytön jälkeen altaiden rakenteet puretaan ja niiden moreenimateriaalia voidaan käyttää maisemointiin.

Kaivosyhtiö on esittänyt ulkopuolisen yhtiön arvioon perustuen uudeksi vakuudeksi 57 600 euroa omavelkaise-
na pankkitakauksena, joka korvaisi vuonna 2021 määritellyn vakuuden (50 000 euron) ja kattaisi;

- 1) Louhittujen kaivosmineraalien sekä laitteistojen, laitteiden, rakennusten ja rakennelmien poistaminen
- 2) Alueen kunnostaminen yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon
- 3) Poikkeavien tilanteiden turvallisuustoimenpiteet (yhden vuoden ajalle)
- 4) Yhden vuoden louhintakorvauksen vuotuista suuruutta vastaava summa (Kaivoslain 100 §).

Alueella on voimassa Pirkanmaan maakuntakaava 2040, joka on hyväksytty 27.3.2017, ja joka on tullut voimaan kuulutuksella 8.6.2017. Maakuntakaavassa 2040 Kaapelinkulman alue on osoitettu kaivosalue-merkinnällä (EK). Merkinnällä osoitetaan kaivoslain piiriin kuuluvien kaivoskivennäisten hyödyntämiseen tarpeelliset alueet. Merkinnän suunnittelumääräyksen mukaisesti alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee ottaa huomioon lähialueen luonto-, matkailu- ja virkistysarvot. Kaivosaluetta ympäröivät alueet on osoitettu Pirkanmaan maakuntakaavassa 2040 maaseutualueeksi, joka on tarkoitettu ensisijaisesti maa- ja metsätalouden ja niitä tukevien elinkeinojen käyttöön. Kaivosalueen itäpuolella on Pitkäkorven suojelualue (S), joka kuuluu Natura 2000 -verkostoon. Kaivosalueen läheisyyteen, sen etelä- ja länsipuolelle on osoitettu ulkoilureitti. Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti ja seudullisesti merkittävät ohjeelliset ulkoilureitit.

Alueella ei ole voimassa oikeusvaikutteisia yleis- tai asemakaavoja.

Pirkanmaan liitto toteutti vuosina 2012–2015 Pohjavesien suojelun ja kiviaineshuollon yhteensovittaminen (POSKI) –hankkeen, jossa laadittiin mm. arvio kiviainesten tarpeesta sekä selvitettiin luonnonkiviaineksia korvaavien uusiomateriaalien käyttöä Pirkanmaalla. Hankkeessa tarkasteltiin myös rakennuskivi- ja kaivosteollisuuden sivukivien hyödyntämistä.

Suunnittelujohtaja

16.10.2024

Sivu 4 (4)**Lisätietoja**

Tämän asian ovat valmistelleet suunnittelija Johanna Kuusterä ja hyväksynyt suunnittelujohtaja Ruut-Maaria Rissanen.

Ote: Tukes

Ote Pirkanmaan maakuntakaavasta 2040 (MKV 27.3.2017) 1:100 000

TURVALLISUUS- JA KEMIKAALIVIRASTO (TUKES)

PL 66

00521 HELSINKI

kaivosasiat@tukes.fi

Viite: Selityspyyntö 31.3.2025 lähetettyyn Kaapelinkulman kaivospiiriä koskevaan lupamääräysten tarkistamisasiaan

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) pyytää Dragon Mining Oy:ltä selitystä Pirkanmaan ELY-keskuksen ja Pirkanmaan liiton lausuntoihin koskien Kaapelinkulman kaivospiirin lupamääräysten tarkistamista. Lisäksi Tukes pyytää selityksessä tietoja kaivospiirin nykytilasta ja jatkosuunnitelmista.

Pirkanmaan ELY-keskus katsoo, että kuulutusasiakirjan liitteenä 3 esitetty Dragon Mining Oy:n laatima selvitys yleisten ja yksityisten etujen turvaamisesta ja kaivoslain 52.3 §:ään sisältyviin kohtiin 8a–8e kaivosluvassa annettavista tarpeellisista määräyksistä on riittävä. Pirkanmaan ELY-keskuksen lausunnon mukaan tunnistettuja ympäristölle riskejä aiheuttavia toimintoja Kaapelinkulman kaivoksella ovat muuttunut maankäyttö, sivukiven läjitys, vesien johtaminen ja työkoneiden käyttö. Kaivoksen sulkemiseen liittyvissä ennallistamis- ja maisemointitöissä on otettava huomioon läheiset herkätkohteet ja toiminnot on tehtävä niin, että niistä aiheutuu mahdollisimman vähän melu- ja pölyvaikutuksia ympäristölle ja lähiasutukselle. Mikäli avolouhoksesta joudutaan pumppaamaan vettä pois sivukiven läjityksen vuoksi, tulee vesien johtaminen tehdä hallitusti käyttäen olemassa olevia vesienkäsittelyrakenteita.

Pirkanmaan liitto pitää hyvänä lupamääräysten ja vakuuden päivittämistä ja pyytää kiinnittämään huomiota turvallisen maankäytön varmistamiseen sekä ympäristöhaittojen välttämiseen. Pirkanmaan liitto ei näe estettä avolouhoksesta muodostettavalle louhosjärvelle, kun jälkihoito- ja maisemointitoimin varmistetaan, ettei alueelle jää pysyvästi merkittävää estevaikutusta ja vaaraa aiheuttavaa louhoskuoppaa ja maamassoja. Pirkanmaan liitto toivoo, että alueella ryhdytään kaivostoiminnasta syntyneen sivukiven hyödyntämiseen, vaikka kaivoslaki ei tähän velvoita. Lisäksi Pirkanmaan liitto katsoo, että maisemointi- ja jälkihoitotoimia kannattaa vaiheistaa ja yhteensovittaa alueella mahdollisesti käynnistyvän sivukiven hyötykäytön kanssa.

Dragon Mining Oy:n selitys

Ensisijaisesti Dragon Mining Oy on suunnittelemassa sivukiven hyötykäyttöä yhdessä pirkanmaalaisen yrityksen kanssa. Mikäli yhteistyö toteutuu, sivukiven murskaukselle tullaan hakemaan ympäristölupaa ja hyötykäytön arvioitu kesto lupaprosessi mukaan lukien olisi noin 5–7 vuotta. Sivukivestä pyritään hyötykäyttämään mahdollisimman suuri osa ja hyötykäyttöön soveltumaton sivukivi maisemoidaan sivukivialueelle tai loppusijoitetaan avolouhokseen. Tämän jälkeen alue maisemoidaan virkistys- ja metsätalouskäyttöön soveltuvaksi.

Mikäli sivukiven hyötykäyttö ei toteudu, maisemoidaan alueella olevat sivukivet Pirkanmaan ELY-keskuksen hyväksymän sulkemissuunnitelman mukaisesti.

Kummassakin edellä mainitussa vaihtoehdossa alueelle jää aidattu louhosjärvi.

Tällä hetkellä toiminnanharjoittajalla ei ole vireillä tai suunnitteilla uusia malminetsintään liittyviä tutkimuksia. Mahdollisuus tutkimustoiminnan jatkamiseen tulevaisuudessa ei kuitenkaan ole poissuljettua.

Kaapelinkulmalla 25.4.2025

Dragon Mining Oy

Olli Pajula
Kaivospäällikkö

Valitusviranomainen

Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä pääosa tässä päätöksessä tarkoitettusta alueesta sijaitsee. Toimivaltainen hallinto-oikeus on mainittu valitusosoituksen lopussa. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Päätös katsotaan tulleen tiedoksisaaduksi seitsemän (7) päivän kuluessa päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitusaika päättyy 6.10.2025.

Valitusoikeus

Päätöksestä voivat valittaa ne, joiden etua, oikeutta tai velvollisuutta asia saattaa koskea, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuin ympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, asianomaiset kunnat, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset, saamelaiskäräjät sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan ja kolttien kyläkokous sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää koltta-alueella kolttien elinolosuhteita ja mahdollisuuksia harjoittaa elinkeinoja.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla).

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Hallinto-oikeudessa kirjaamon aukioloaika on klo 8.00 – 16.15. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa **oikeudenkäyntimaksu** 310 euroa. Oikeudenkäyntimaksua ei peritä, jos hallinto-oikeus muuttaa valituksen kohteena olevaa päätöstä valittajan eduksi. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty muistakin tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Toimivaltaisen hallinto-oikeuden yhteystiedot muutoksenhakua varten:

Hämeenlinnan hallinto-oikeus

Käyntiosoite: Arvi Kariston katu 5, Hämeenlinna

Postiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13100 Hämeenlinna

Puhelin: 029 56 42210 (asiakaspalvelu)

Faksi: 029 56 42269

Sähköposti: hameenlinna.hao(at)oikeus.fi

Sähköpostia lähetettäessä (at)-merkintä korvataan @-merkillä.

Sähköinen asiointipalvelu: <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>